

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM
2013-05-28
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
2295-13
Enhet 1:2

SÖKANDE

Lingmerths Resebyrå AB, 556054-2747
Box 224
571 23 Nässjö

Ombud: Advokat Martin Ågren
Advokatfirman Glimstedt Jönköping AB
Huskvarnavägen 5
550 02 Jönköping

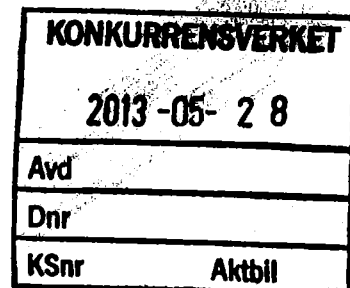
MOTPART

Västra Götalands läns, 232100-0131
Regionens Hus
462 80 Vänersborg

Ombud: Regionjurist AnnaKarin Jonsson
Regionens Hus
Juridiska enheten
462 80 Vänerborg

SAKEN

Överprövning av avtals giltighet enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller Lingmerths Resebyrå AB:s ansökan och beslutar att det avtal som slutits mellan Värsta Götalandsregionen och VIA Egencia Sweden AB med begynnelsetid den 1 mars 2013 är ogiltigt.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 27 februari 2013 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 209266

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Västra Götalandsregionen (regionen) genomförde en upphandling av Resebyrå- och konferenstjänster, dnr SN120-2012. Regionen angav i tilldelningsbeslut den 17 september 2012 att avtal skulle tecknas med VIA Travel AB, som nu har bytt namn till VIA Egencia Sweden AB (VIA). Förvaltningsrätten förordnade på ansökan av Lingmerths Resebyrå AB, (Lingmerths) den 19 november 2012, mål nr 11543-12, att upphandlingen skulle göras om. Regionen överklagade domen men kammarrätten beslutade den 24 januari 2013 att inte meddela prövningstillstånd.

Regionen tecknade den 13 februari 2013 ett tillfälligt ramavtal med VIA avseende resebyrå- och konferenstjänster. Avtalet avsåg tidsperioden den 1 mars – den 31 augusti 2013 med möjlighet till förlängning maximalt en gång med sex månader. I avtalets punkt 8 anges att samtliga verksamheter inom regionen har rätt att avropa avtalade tjänster till vid varje beställningstidpunkts gällande priser, under eller fram till avtalsperiodens utgång. I avtalet punkt 31 anges att avtalet implementeras successivt per förvaltning.

YRKANDEN M.M.

Lingmerths yrkar att förvaltningsrätten ska ogiltigförklara regionens avtal med VIA angående resebyrå- och konferenstjänster och anför i huvudsak följande. Det ingångna avtalet har inte föregåtts av någon annonsering. I avtalet med VIA hänvisas i allt väsentligt till den upphandling (SN120-2012) som enligt förvaltningsrättens dom ska göras om. Regionen har i ett mejl den 15 februari 2013 förklarat att det ingångna ramavtalet med VIA tillkommit i syfte att pröva andra leverantörer. Det kan därmed konstateras att regionen i samband med direktupphandlingen angav en helt annan anledning än den som nu anföras. Om regionen avser att köpa aktuella tjänster från både VIA och Lingmerths borde rimligen ett avtal liknande det som

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1**

DOM

Sida 2
2295-13

BAKGRUND

Västra Götalandsregionen (regionen) genomförde en upphandling av Resebyrå- och konferenstjänster, dnr SN120-2012. Regionen angav i tilldelningsbeslut den 17 september 2012 att avtal skulle tecknas med VIA Travel AB, som nu har bytt namn till VIA Egencia Sweden AB (VIA). Förvaltningsrätten förordnade på ansökan av Lingmerths Resebyrå AB, (Lingmerths) den 19 november 2012, mål nr 11543-12, att upphandlingen skulle göras om. Regionen överklagade domen men kammarrätten beslutade den 24 januari 2013 att inte meddela prövningstillstånd.

Regionen tecknade den 13 februari 2013 ett tillfälligt ramavtal med VIA avseende resebyrå- och konferenstjänster. Avtalet avsåg tidsperioden den 1 mars – den 31 augusti 2013 med möjlighet till förlängning maximalt en gång med sex månader. I avtalets punkt 8 anges att samtliga verksamheter inom regionen har rätt att avropa avtalade tjänster till vid varje beställningstidpunkts gällande priser, under eller fram till avtalsperiodens utgång. I avtalet punkt 31 anges att avtalet implementeras successivt per förvaltning.

YRKANDEN M.M.

Lingmerths yrkar att förvaltningsrätten ska ogiltigförklara regionens avtal med VIA angående resebyrå- och konferenstjänster och anför i huvudsak följande. Det ingångna avtalet har inte föregåtts av någon annonsering. I avtalet med VIA hänvisas i allt väsentligt till den upphandling (SN120-2012) som enligt förvaltningsrättens dom ska göras om. Regionen har i ett mejl den 15 februari 2013 förklarat att det ingångna ramavtalet med VIA tillkommit i syfte att pröva andra leverantörer. Det kan därmed konstateras att regionen i samband med direktupphandlingen angav en helt annan anledning än den som nu anförts. Om regionen avser att köpa aktuella tjänster från både VIA och Lingmerths borde rimligen ett avtal likaande det som

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**Sida 3
2295-13

ingåtts med VIA ingås också med Lingmerths. Avtalet med VIA är formulerat som ett ramavtal och är enligt regionen upphandlat i enlighet med LOU. Om avtalet skulle vara giltigt skulle det strida mot LOU om regionen köpte tjänster som omfattas av avtalet av annan än VIA. Det direktupphandlade avtalet har tecknats på ett år vilket är en lång tid om den anledning som nu framförs av regionen skulle stämma. Regionen har redan genomfört behovsanalys och samtliga nödvändiga förberedelser för att kunna upphandla de aktuella tjänsterna. Regionen borde därför kunna annonsera en ny upphandling relativt omgående.

Värdet av den aktuella upphandlingen överstiger gränsen, cirka 284 000 kr, när direktupphandling får ske. En upphandlande myndighet får också direktupphandla om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses framför allt synnerlig brådska som orsakats av oförutsedda omständigheter som den upphandlande myndigheten inte själv kunnat påverka, förutse eller råda över. Det bestrids att det föreligger sådan synnerlig brådska. Att den upphandlande myndigheten råkat i brådska beroende på egen bristande planering innebär inte att den har rätt att direktupphandla. I aktuellt fall är det fråga om rese- och konferenstjänster och det är uteslutet att dessa tjänster är så viktiga att det föreligger sådan brådska att direktupphandling utan föregående annonsering skulle vara tillåten.

Den påstådda brådskan har inte orsakats av oförutsedda omständigheter. Den överprövning som skedde av upphandlingen "Resebyrå- och konferenstjänster, dnr SN120-2012" drog inte ut på tiden och eftersom kammarrätten inte meddelade prövningstillstånd avgjordes målet snabbt. Det bestrids att regionen inte kunnat påverka, förutse eller råda över de omständigheter som föranledde den påstådda brådskan. Av regionens yttranden framgår att den eventuella brådska som uppkommit är hänförlig till brister i regionens upphandlingar. Regionen valde också själv att avbryta upphandlingen 2011 eftersom den rättelse som domstolen förordnade inte ledde till ett för regionen önskvärt resultat. Det finns i det aktuella fallet

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 4
2295-13

inga omständigheter som medger att det aktuella avtalet ingås utan föregående annonsering.

Regionen anser att Lingmerths ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Det i målet aktuella avtalet mellan landstinget och VIA har varken slutits i strid med 15 kap. 4 § LOU eller någon annan bestämmelse i nämnda lag som medför att avtalet ska förklaras ogiltigt.

Arbetet med upphandlingarna avseende resebyråjänster (SN583-2010) och konferensjänster (SN583-2010) påbörjades i juni 2010. Utannonsering skedde våren 2011 och tilldelningsbeslut meddelades i början av juli 2011. Avsikten var att nya upphandlade avtal avseende resebyrå- respektive konferensjänster skulle börja löpa den 1 september 2011. Båda upphandlingarna blev dock föremål för överprövning. Förvaltningsrätten förordnade den 22 september 2011 att upphandlingen avseende resebyråjänster inte fick avslutas förrän rättelse gjorts på så vis att utvärderingen skulle göras om med annan beräkning av anbudspriserna. Regionen överklagade förvaltningsrättens dom men kammarrätten beslutade att inte meddela prövningstillstånd. Förvaltningsrättens dom vann laga kraft i början av december 2011. Regionen beslutade den 21 december 2011 att avbryta upphandlingen sedan det visat sig att brister i den tillämpade prisberäkningsmodellen innebar att rättelse enligt förvaltningsrättens dom skulle medföra att annat anbud skulle antas än det anbud som hade det lägsta totala priset. Enligt förvaltningsrättens dom den 28 oktober 2011 skulle dessutom upphandlingen avseende konferensjänster göras om.

Mot denna bakgrund påbörjades under våren 2012 arbetet med att ta fram underlag för en ny gemensam upphandling avseende regionövergripande resebyrå- och konferensjänster. Den 28 juni 2012 annonserades den nya upphandlingen och tilldelningsbeslut meddelades den 17 september 2012 med planerad avtalsstart den 1 oktober 2012. Den överprövning som upphandlingen blev föremål för avslutades då kammarrätten i januari 2013

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 5
2295-13

beslutade att inte meddela prövningstillstånd. Arbetet med att, i enlighet med förvaltningsrättens dom, upphandla de aktuella tjänsterna genom en ny upphandling har påbörjats. Enligt ansvarig projektledare har en ny uppdragshandling färdigställts och föredragits för styrgruppen under sista veckan i februari 2013.

Regionen står alltså utan upphandlat avtal avseende resebyrå- och konferenstjänster. Regionen är en politiskt styrd organisation som för att klara sina åligganden har cirka 50 000 anställd. Verksamheterna är spridda på olika orter i hela länet. För att politiker och anställda ska kunna utföra sina uppdrag behöver resor dagligen företas såväl inom som utanför länet. Det är således absolut nödvändigt att regionen kan genomföra bokningar av resor även under den tid som arbetet med en ny annonserad upphandling pågår.

Den brådska som gör det omöjligt för myndigheten att hålla tidsfristerna för ett annonserat förfarande har inte kunnat förutses av regionen. Av praxis framgår att en upphandlande myndighet vid planeringen av en upphandling ska ta höjd för att upphandlingen kan komma att bli föremål för överprövning (se t.ex. Kammarrätten i Göteborgs dom i mål nr 5455-09). Det finns dock i praxis inte närmare angivet *hur* lång tid som den upphandlande myndigheten bör ta hänsyn till vid sin planering. Konkurrensverket har i ett yttrande till Kammarrätten i Göteborg (dnr 346/2010) uttalat att en upphandlande myndighet vid sin planering ska ta i beaktande den tid som en tvåinstansprövning kan förväntas ta. Regionens upphandling av resebyrå- och konferenstjänster initierades under sommaren 2010. Regionen kan vid den tidpunkten inte anses ha haft en skyldighet att vid sin planering räkna med en sådan omfattande överprövningsprocess som sedan blev fallet. Inte heller med beaktande av den aktuella upphandlingens art, omfattning eller komplexitet har regionen vid upphandlingens start haft att räkna med att upphandlingsprocessen inte skulle vara klar i mars 2013. Den synnerliga brådska som uppstått kan således inte sägas bero på regionens bris-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

tande planering. Ett omvänt synsätt skulle inte bara innebära att ett orimligt högt krav ställs på en upphandlande myndighets planering och organisation utan riskerar även att innebära affärsmässiga nackdelar för myndigheten.

Det är självklart att det är regionens *behov* av de aktuella tjänsterna som gör det absolut nödvändigt för myndigheten att ingå avtal utan föregående annonsering. Den motivering per mejl som Lingmerths hänvisar till avser beslutet att, vid sidan av köp från Lingmerths, även köpa tjänster från den andra leverantören som kvalificerade sig för utvärdering i den senaste upphandlingen. Det enda sätt som Lingmerths ansökan kan förstås är att Lingmerths anser att regionen är förhindrad (och sedan november 2011 varit förhindrad) att köpa de i målet aktuella tjänsterna fram till dess att en upphandling genomförts och avtal ingått. Mot bakgrund av regionens skyldigheter och uppdrag är detta ingen rimlig slutsats.

Förvaltningsrätten har den 27 februari 2013 beslutat att det aktuella avtalet inte får fullgöras till dess något annat har bestämts.

DOMSKÅL*Tillämpliga bestämmelser*

Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör (16 kap. 4 § LOU).

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits utan annonsering enligt bl.a. 15 kap. 4 § (16 kap. 13 § första stycket LOU).

Om det finns tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten besluta att avtalet får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 13 § är uppfyllda (16 kap. 14 § LOU).

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 7
2295-13

Vid förenklat förfarande ska den upphandlande myndigheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig eller genom annons i annan form som möjliggör effektiv konkurrens. Vid urvalsförfarande ska den upphandlande myndigheten publicera en ansökningsinbjudan genom en annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig (15 kap. 4 § LOU).

En offentlig upphandling enligt detta kapitel ska göras genom förenklat förfarande eller urvalsförfarande. Direktupphandling får dock användas om kontraktets värde uppgår till högst 15 procent av det tröskelvärde som avses i 3 kap. 1 § första stycket 2 och andra stycket (f.n. cirka 284 000 kr, förvaltningsrättens anm.). Vidare får direktupphandling användas i de fall förutsättningarna för förhandlat förfarande utan föregående annonsering som avses i 4 kap. 5–9 §§ är uppfyllda eller om det finns synnerliga skäl (15 kap. 3 § LOU).

En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering vid tilldelning av kontrakt som avser byggtreprenader, varor och tjänster om /.../ 3. det är absolut nödvändigt att tilldela kontraktet, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppet, selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering (4 kap. 5 § 3 LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Den fråga förvaltningsrätten har att pröva är om förutsättningar enligt 16 kap. 13 § första stycket 1 LOU föreligger för att ogiltigförklara det ramavtal som regionen utan föregående annonsering ingått med VIA avseende resebyrå- och konferenstjänster. En förutsättning för att så ska vara fallet är att regionen inte enligt andra bestämmelser i LOU kan anses ha haft rätt att direktupphandla de aktuella tjänsterna. Om förutsättningar för direktupphandling inte bedöms ha förelegat – och avtalet därmed enligt nyss nämnda bestämmelse ska ogiltigförklaras – får prövas om det finns sådan tvingande hänsyn till allmänintresset som avses i 14 § samma kapitel som motiverar att avtalet ändå får bestå.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 8
2295-13

Av bilagorna 2 och 3 till LOU framgår att resebyrå- och konferenstjänster är att betrakta som B-tjänster. Av 1 kap. 2 § andra stycket LOU följer att bestämmelserna i 15 kap. är tillämpliga vid prövningen av regionens rätt att direktupphandla de aktuella tjänsterna.

Det är ostridigt att det avtal som regionen slutit med VIA har ett värde som överstiger 15 procent av det tröskelvärde som avses i 3 kap. 1 § första stycket 2 och andra stycket. Regionen har således inte haft rätt att direktupphandla de aktuella tjänsterna på den grunden att avtalets värde understeg det belopp som avses i 15 kap. 3 § LOU. Frågan blir då om regionen haft rätt att genomföra direktupphandling med stöd av de övriga förutsättningar som anges i nyss nämnda paragraf, dvs. enligt 4 kap. 5–9 §§ LOU eller om det finns synnerliga skäl.

Förvaltningsrätten konstaterar att den bestämmelse i 4 kap. 5–9 §§ LOU som har relevans i målet finns i 5 § första stycket 3. I litteraturen har bestämmelsen tolkats enligt nedan, se Jan- Erik Falks kommentar till LOU Lag om offentlig upphandling – en kommentar, andra upplagan, Stockholm 2011, s. 175-176. Bestämmelsen gäller när det är *nödvändigt* att genomföra upphandlingen och det råder *synnerlig brådska* att genomföra den. Båda dessa förutsättningar måste vara uppfyllda för bestämmelsens tillämpning. De omständigheter, som gör det nödvändigt att genomföra upphandlingen ska inte heller ha varit *förutsebara* för den upphandlande myndigheten och det ska inte vara möjligt att genomföra upphandlingen på annat sätt, t.ex. genom påskyndat förfarande med stöd av 8 kap. 8 § LOU. I direktivet art. 31 c anges en ytterligare förutsättning för denna undantagsbestämmelse som inte intagits i lagtexten:

”De omständigheter som åberopas som skäl för synnerlig brådska får inte i något fall tillskrivas den upphandlande myndigheten.”

Regeln har direkt effekt och ska därför tillämpas även om den inte finns intagen i lagtexten (jfr även författningskommentaren till 4 kap. 5 § 3 i

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

prop. 2006/07:128, s. 327, förvaltningsrättens anm.). Slarv är i detta sammanhang inte ursäktligt.

I aktuellt fall står det klart att det framför allt är de många överprövningsprocesserna i förvaltningsdomstol och hur regionen har hanterat utgången i målen som medfört att upphandlingen av resebyrå- och konferenstjänster inte kunnat slutföras. Regionen har anfört att det inte kan krävas att en upphandlande myndighet ska planera sin verksamhet flera år framåt i tiden på ett sådant sätt att verksamheten kan fungera även om en ny annonserad upphandling inte kan slutföras p.g.a. omfattande överprövningsprocesser. Förvaltningsrätten ifrågasätter i och för sig inte att långdragna överprövningsprocesser kan medföra stora svårigheter för en upphandlande myndighet att få den ifrågavarande verksamheten att fungera utan inslag av direktupphandlingar. För att den upphandlande myndigheten ska kunna åberopa synnerlig brådskan som skäl för en direktupphandling fordras emellertid också att de omständigheter som gett upphov till brådskan inte kan tillskrivas den upphandlande myndigheten.

Av utredningen framgår att förvaltningsrätten i två av de överprövningar som förekommit beträffande de aktuella upphandlingarna fann att regionens förfarande bröt mot bestämmelserna i LOU på ett sådant sätt att upphandlingarna skulle göras om. I en tredje upphandling fann förvaltningsrätten vid överprövning att regionens förfarande stred mot nämnda bestämmelser och förordnade att upphandlingen inte fick avslutas förrän utvärderingen rättats. Regionen överklagade två av förvaltningsrättens domar men kammarrätten meddelade inte prövningstillstånd i något av målen. Den upphandling som enligt förvaltningsrättens dom och kammarrättens beslut skulle rättas avbröt regionen på eget initiativ och påbörjade därefter en gemensam upphandling av resebyrå- och konferenstjänster. Det sagda leder enligt förvaltningsrättens mening till slutsatsen att orsaken till den utdragna sammantagna överprövningsprocessen väsentligen måste tillskrivas regionen. Oavsett i vad mån det kan anses ha varit nödvändigt från verk-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**Sida 10
2295-13

sannhetssynpunkt har förutsättningar därmed inte förelegat för regionen att enligt 4 kap. 5 § första stycket 3 LOU ingå det aktuella ramavtalet med VIA utan föregående annonsering.

Frågan blir då om regionen kan anses ha haft synnerliga skäl enligt 15 kap. 3 § andra stycket LOU för direktupphandling av de aktuella tjänsterna. I motiven till nämnda bestämmelse, prop. 2009/10:180, del 1, s. 344, uttalades bl.a. följande. Utrycket synnerliga skäl överlappar naturligtvis vad som anges om synnerlig brådska i de ovan relaterade bestämmelserna och förhandlat förfarande utan föregående annonsering. I uttrycket synnerliga skäl ligger dock inte enbart synnerlig brådska. Detta klargjordes i samband med att motsvarande bestämmelse i 6 kap. 2 § andra stycket ÄLOU ändrades på så sätt att uttrycket "synnerliga skäl, såsom synnerlig brådska orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller beror på den upphandlande enheten" ersattes av enbart "synnerliga skäl". I propositionen (prop. 2001/02:142 s. 99) angavs följande beträffande den ändrade bestämmelsen. "Regeln är som tidigare avsedd främst för sådana oförutsedda händelser som inte den upphandlande enheten själv kunna råda över. /.../"

Som förvaltningsrätten tolkar bestämmelsen kan i princip inte sådana omständigheter som den upphandlande myndigheten kunnat råda över eller förorsakat medföra att rätt till direktupphandling inträder p.g.a. av synnerliga skäl. Förvaltningsrätten anser att det väsentligen är regionens egna förfaranden som medfört att upphandlingarna av resebyrå- och konferens-tjänster inte kunnat slutföras inom rimlig tid. Av det sagda följer att regionen inte haft rätt att direktupphandla de aktuella tjänsterna med stöd av 15 kap. 3 § andra stycket LOU under återopande synnerliga skäl.

Sammantaget finner förvaltningsrätten att regionen inte med stöd av bestämmelserna i LOU haft rätt att utan föregående annonsering ingå det i målet aktuella avtalet med VIA. Enligt huvudregeln i 16 kap. 13 § första stycket 1 LOU ska ett sådant avtal ogiltigförklaras. Förvaltningsrätten no-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**Sida 11
2295-13

terer att en sådan ogiltigförklaring inte förutsätter att den sökande leverantören kan visa att han lidit eller kan komma att lida skada. Det är tillräckligt att leverantören enligt 16 kap. 4 § LOU anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada. Förvaltningsrätten finner inte anledning att ifrågasätta att Lingmerths har den uppfattningen.

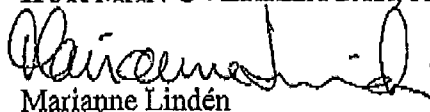
Den fråga som härfter uppkommer är om avtalet av sådan tvingande hänsyn till ett allmänintresse som avses i 16 kap. 14 § LOU ändå ska bestå. I motiven till nämnda bestämmelse, prop. 2009/10:180 s. 137–139 och 362–363, uttalas bl.a. följande. Bestämmelser om ogiltigförklaring av avtal utan möjlighet till undantag beroende på omständigheterna i ett enskilt fall bedöms kunna få oproportionerliga följder. Ändringsdirektivets möjlighet till undantag från kravet att ett avtal ska förklarars ogiltigt om det föreligger tvingande hänsyn till ett allmänintresse bör därför införas i LOU och LUF. Bestämmelserna ska tillämpas restriktivt och det är endast exceptionella omständigheter som ska medföra att ett avtal får bestå. Det ligger, enligt regeringens mening, i sakens natur att den som åberopar att en sådan undantagssituation föreligger, dvs. den upphandlande myndigheten eller enheten, också har bevisbördan för detta. /.../ Uttrycket tvingande hänsyn till allmänintresset förekommer inom andra områden i unionsrätten. I artikel 36 i EUF-fördraget finns t.ex. en uppräknig av de skäl som kan utgöra grund för att inskränka den fria rörligheten. Hänsyn kan exempelvis tas till allmän säkerhet, skydd för människors liv och hälsa, folkhälsa, bibehållen ekonomisk jämvikt i det sociala trygghetssystemet, konsumentskydd och skydd av såväl tjänstemottagare som arbetstagare, rättvisa handelstransaktioner, kamp mot bedrägerier, skydd av miljö och stadsmiljö, djurhälsa, immateriella rättigheter, bevarande av det nationella historiska och konstnärliga kulturarvet, socialpolitiska och kulturpolitiska mål. Undantagen har ofta varit föremål för EU-domstolens prövning. Eftersom hänsyn till allmänintresset utgör ett skäl för undantag från den fria rörligheten, är utgångspunkten att begreppet ska tolkas restriktivt. Begränsad vikt får läggas

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**Sida 12
2295-13

till ekonomiska intressen inom ramen för allmänintresset. Ekonomiska intressen med direkt koppling till avtalet i fråga ska t.ex. inte anses utgöra tvingande hänsyn till ett allmänintresse. /.../ Ekonomiska intressen av att avtalets giltighet upprätthålls får dock beaktas om ogiltighet skulle leda till orimliga eller oproportionerliga följder. Stor vikt bör här läggas vid myndigheternas tillhandahållande av allmän service till samhället.

De tjänster som regionen upphandlat genom avtalet med VIA rör framför allt regionens interna verksamhet. Svårigheter att anordna konferenser och boka resor för politiker och personal kan givetvis på längre sikt i viss mån påverka regionens utåtriktade verksamhet och därmed allmänheten eller särskilt sårbara grupper. Enligt motiven till den nu aktuella bestämmelsen ska begreppet allmänintresse tolkas restriktivt. Ett behov att omedelbart avhjälpa i huvudsak interna svårigheter att anordna resor och konferenser kan, enligt förvaltningsrättens mening, med en sådan tolkning inte anses falla inom ramen för allmänintresset. Än mindre kan det anses föreligga ett sådant tvingande allmänintresse att det ingångna avtalet ska bestå trots att det ingåtts i strid med bestämmelserna i LOU. Förvaltningsrätten kan inte heller finna att de omständigheter som medfört att regionen förhindrats att slutföra en regelrätt upphandling av de aktuella tjänsterna är att betrakta som exceptionella. Förutsättningar saknas därmed för att låta avtalet mellan regionen och VIA bestå. Lingmerths ansökan ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Marianne Lindén

Rådman

Föredragande i målet har varit föredraganden Per Olofsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättslämningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppges sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/iB LOU